

у корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушеннях відшкодування реальних збитків, нанесених діями підозрюваного або обвинуваченого у кримінальному провадженні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Демчук. П., Ткачук А. (2023). Чи час домовлятися: тенденції ВАКС щодо укладення угод в корупційних справах. URL: <https://ti-ukraine.org/news/chy-chas-domovlyatysya-tendentsiyi-vaks-shhodo-ukladennya-ugod-v-koruptsijnyh-spravah/>.
2. Вирок Вищого антикорупційного суду від 07 квітня 2023 року. Справа № 991/2474/23. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/110087590>.
3. Вирок Вищого антикорупційного суду від 10 вересня 2024 року. Справа № 991/6105/24. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/121548383>.
4. Вирок Вищого антикорупційного суду від 08 серпня 2024 року. Справа Справа № 991/7284/24. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/121120967>.

Коваленко Ангеліна Костянтинівна,

Сотніченко Олександра Сергіївна,

здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

Науковий керівник – доцентка Внукова О. М.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ – ЗАПОРУКА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Від якості вищої освіти залежить те, які компетентності та результати навчання одержить майбутній фахівець. У всіх сферах для успішної кар'єри

та професійної самореалізації необхідно володіти професіоналізмом, який пов'язаний з етичною поведінкою. Компанії, фірми та установи, для яких професіоналізм є основною цінністю, прагнуть до чесності, прозорості, дотримання етичних стандартів, виконання обіцянок. До цього мають привчатися майбутні фахівці на етапі підготовки. Заклади вищої освіти (ЗВО) України актуалізують академічну доброчесність, розробляють Кодекси, у яких зазначають політику щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Останніми роками науковці та практики звертають увагу на різні проблеми академічної доброчесності в ЗВО, наприклад, ставлення осіб різних вікових груп до академічної доброчесності [2], причини недоброчесної поведінки студентів у процесі навчання й виконання науково-дослідних робіт [1], наукові підходи до формування академічної доброчесності студентів [3] тощо. Але на практиці у ЗВО все ще існують випадки їх порушення. Це впливає на формування професіоналізму майбутніх фахівців.

Нами у серпні 2024 р. було проведено дослідження щодо академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу у вищій школі та її впливу на формування фахівців. Для дослідження ми розробили опитувальник із 10-ти запитань. У дослідженні взяли участь здобувачі вищої освіти другого курсу різних спеціальностей Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД), всього – 110 осіб. Ми прагнули виявити рівень обізнаності студентів про академічну доброчесність, чи бувають вони недоброчесними, зокрема, чи вдаються до списування, чи об'єктивно оцінюють їх роботи викладачі та як впливає дотримання академічної доброчесності на підготовку фахівця (на думку студентів).

Під час урочистостей з нагоди посвяти у студенти, юнаки та дівчата повинні виголошувати обіцянку, у якій йдеться і про академічні чесноти. 7,3 % опитаних не змогли згадати про обіцянку. Ми поцікавились у тих студентів, які виголошували обіцянку, чи пам'ятають вони хоча б приблизно текст обіцянки. 22,9 % респондентів не змогли пригадати. На нашу думку, це могло статися через велике хвилювання першокурсників під час посвяти у

студенти. Тому, можливо, варто, щоб текст обіцянки був у кожного здобувача вищої освіти.

На поставлене запитання про Кодекс академічної доброчесності КНУТД 90 % опитаних студентів відповіли, що знають про нього (рис. 1).

110 відповідей

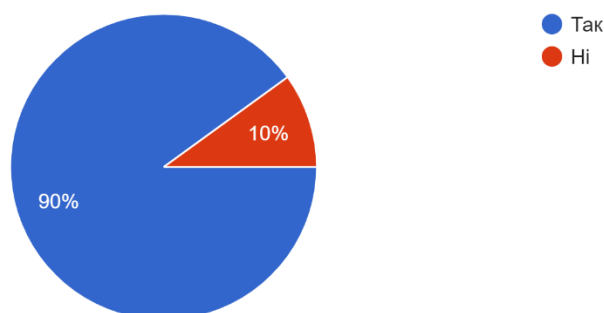

Рис. 1. Ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності КНУТД

Це означає, що в університеті проводиться робота щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти з Кодексом академічної доброчесності КНУТД. Студенти відмітили, що інформацію вони отримували від куратора, на спеціальній лекції на 1-му курсі, із офіційного сайту університету, де розміщено даний документ. Також здобувачі вищої освіти (94,5 %) відмітили, що викладачі розповідають про академічну доброчесність, про політику свого навчального курсу щодо порушень правил академічної доброчесності. Зазвичай це відбувається на першому занятті з навчальної дисципліни. Також у силабусах дисциплін міститься така інформація. У КНУТД у Модульному середовищі освітнього процесу розміщено всі необхідні матеріали для вивчення курсу (конспект лекцій, методичні вказівки до виконання практичних занять, до самостійної роботи студентів, для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання тощо), а також робоча навчальна програма та силабус. Для здобувачів вищої освіти це є дуже зручно для самостійного опрацювання навчального матеріалу, особливо у військовий час.

93,6 % респондентів вважає Кодекс академічної доброчесності

КНУТД ефективним регулятором норм поведінки в університеті для усіх учасників освітнього процесу: і студентів, і викладачів (рис. 2).

Чи вважаєте Ви Кодекс академічної доброчесності КНУТД ефективним регулятором норм поведінки в університеті?

110 відповідей

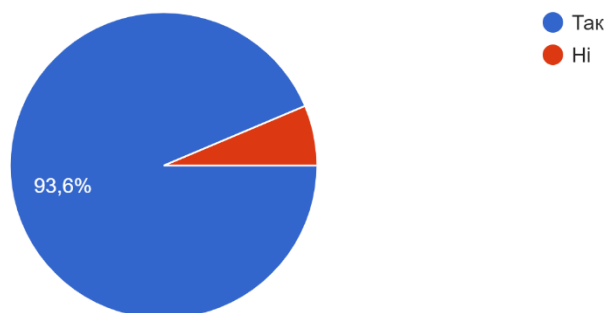

Рис. 2. Про Кодекс академічної доброчесності КНУТД

Але, не дивлячись на попередній результат, ми виявили, що 29,1 % опитаних студентів вдавалися до списування (рис. 3). Найчастіше це було ще в школі, але дехто списував і в університеті. Тобто, формування доброчесності має розпочинатися ще у закладах загальної середньої освіти. Школярі мають виховуватися на засадах чесності. В університеті ці засади мають закріпитися, а принципи академічної доброчесності повинні стати нормою.

Чи ви коли-небудь списували?

110 відповідей

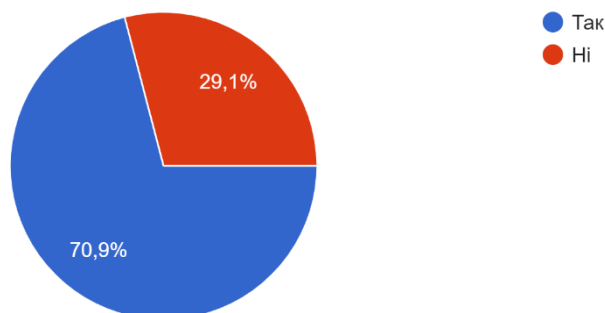

Рис. 3. Про списування

Нами було виявлено, що найчастіше студенти можуть вдаватися до

списування під час написання рефератів, зокрема, з інтернет-ресурсів (58,7 %) і не завжди робити належні посилання на використані джерела. Цікавими виявилися відповіді щодо часу, який студенти витрачають на підготовку рефератів. Значна частина здобувачів вищої освіти справляються з завданням написання реферату за 40 хв. (34, 3%) (рис. 4).

Скільки часу Ви витрачаєте на написання реферату?

108 відповідей

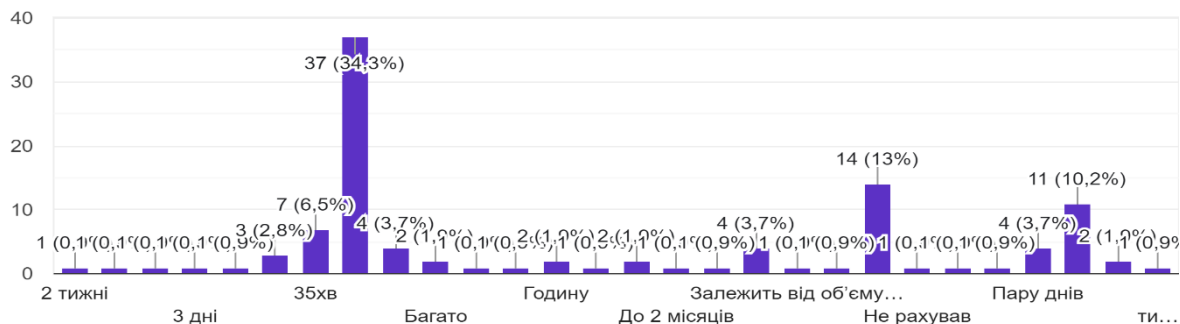

Рис. 4. Витрачений час на підготовку реферату

Очевидно, що за цей час можна встигнути лише списати або використати штучний інтелект. Студенти відмічали, що часто теми рефератів є нецікавими, невідповідними їх фаху. А також деякі викладачі необ'єктивно оцінюють роботи студентів. Хоча так вважають лише 6,4 % опитаних, але даний факт не сприяє старанню у підготовці рефератів та інших робіт.

Усі респонденти погодились, що дотримання академічної доброчесності сприяє набуттю фахових компетентностей і є важливим у процесі професійної підготовки. Студенти найперше пов'язують академічну доброчесність з дотриманням моральних норм (42,1 %), чесністю (15 %), відповідальністю (9,3 %), дисциплінованістю, принципівістю тощо.

Отже, недотримання академічної доброчесності є серйозною загрозою підготовки фахівця, яка проявляється у втраті навичок здобувати нові знання, зниженні самостійності у прийнятті рішень, морально-правових, кар'єрних наслідках. Щоб на сучасному етапі поліпшити

ситуацію у вищій школі, необхідно, на нашу думку, проводити спеціальні просвітницькі заходи, здійснювати суворий контроль та посилити відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. Не можна допускати, щоб майбутній фахівець був позбавлений можливості критично мислити, шукав легких шляхів вирішення проблем та уникав відповідальності. Україні у післявоєнний період потрібні фахівці, які зможуть у найкоротші строки відбудувати її та зробити процвітаючою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Варава І. Причини існування академічної недоброчесності студентства в сучасному освітньо-науковому просторі та шляхи її подолання. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 33, том 1, 2020. С. 273-278.

2. Внукова О., Калініна К., Цховребашвілі О. Наукові підходи до формування академічної доброчесності студентів у закладах вищої освіти. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості: Матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених 17 листопада 2021 р., м. Київ, К. : КНУТД, Т. 1. 2023. С. 34-39.*

3. Павлюк А. В., Давидюк Т. О., Андросенко А. О., Внукова О. М. Проблема академічної доброчесності в закладах вищої освіти на сучасному етапі. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості: Матеріали II Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених 18 листопада 2021 р., м. Київ, К. : КНУТД, Т. 1. 2021. С. 107-113.*

Олійник Олег Олександрович

аспірант Національної академії внутрішніх справ (М. Київ)

КОРУПЦІЯ, ЯК ЗАГРОЗА ВНУТРІШНІЙ БЕЗПЕЦІ

Ступінь захищеності кожної держави перед зовнішніми загрозами, у тому числі збройною агресією, перебуває у безпосередній залежності від